

Josep Fèlix Ballesteros Casanova
Alcalde de Tarragona

“TARRAGONA 2017: L’OPORTUNITAT DE LA DÈCADA”

DISCURS CERCLE D’ECONOMIA
(Barcelona, 24/05/12)

Permeteu-me que **les meves primeres paraules siguin d’agraïment al Cercle d’Economia, en la persona del seu President, l’empresari i amic Sr. Josep Piqué, per haver-me convidat a presentar davant tots vostès el projecte de Jocs de la Mediterrània Tarragona 2017.**

Igualment, vull agrair la presència de tots vostès i la seva atenció. Sobretot pel “cost d’oportunitat” d’acompanyar-me avui, allò que han hagut de deixar de fer per escoltar-me, i més tenint en compte les seves responsabilitats empresarials i/o polítiques.

La meva intervenció té per objectiu resoldre aquelles qüestions, dubtes o consideracions que es puguin generar al voltant de la celebració dels Jocs per part d’un públic tan representatiu de la capacitat i dinamisme econòmic del nostre país.

Em pregunto:

Quina imatge tenen avui de Tarragona? Potser Tarragona encara és una gran desconeguda; crec que els sorprendrà.

Començaré la meva intervenció, exposant-los l’actual situació de Tarragona, repassant les principals dades socials, econòmiques i d’entorn que permetin situar adequadament la nostra ciutat.

És evident que els tarragonins i les tarragonines tenim motius per estar, i crec sincerament que ho estem, satisfets del nostre passat i orgullosos del nostre present. Però una capital competitiva, capacitada i generadora de nous reptes ha d’oferir als seus ciutadans oportunitats que valgui la pena aprofitar per guanyar el pols del futur.

Estem just en el moment d’iniciar la cursa cap als Jocs de la Mediterrània del 2017. Una cursa que ens deixarà un llegat que va més enllà dels aspectes esportius. **Una cursa que ens situarà com a model i com referents en tot un mercat importantíssim, com és els dels països de la Mediterrània que es troben en un moment de desenvolupament clau i que aglutinen una població de 450 milions de persones.** Per aquesta raó, també m’agradaria que aquesta intervenció en el Cercle d’Economia animi a persones i empreses que volen invertir i desenvolupar-se a Tarragona a donar el pas, just en aquest moment d’oportunitat.

Josep Fèlix Ballesteros Casanova
Alcalde de Tarragona

“TARRAGONA 2017: L’OPORTUNITAT DE LA DÈCADA”

Tarragona és avui el centre de l'altra gran àrea econòmica de Catalunya, en la qual es concentra el gruix de l'activitat econòmica (27% de l'ocupació de la província). Encara que l'efecte seu es veu reflectit en aquestes dades, el gruix de l'ocupació a la demarcació de Tarragona es concentra a la nostra ciutat i la seva primera àrea d'influència, absorbint treballadors de localitats properes.

El producte interior brut tarragoní l'any 2008 va arribar fins als 5.600 milions d'euros, amb un PIB per habitant de 40.300 euros. **Pel que fa al pes dels sectors econòmics, els serveis tenen una participació que arriba al 62% del valor afegit brut (VAB), seguit de la indústria, amb un 28%.**

A la comarca del Tarragonès, que engloba especialment la ciutat i altres municipis de la vora, durant el 2010 el creixement econòmic va ser d'un 0,6%, per sobre de la mitjana de Catalunya (0,1%).

El percentatge d'assalariats més destacat de la ciutat es troba en el sector serveis (el 82%) seguit de la indústria (el 12%). Dins del sector serveis, destaquen les persones ocupades en serveis basats en el coneixement (48%), superior als nivells de Catalunya (43%) i Espanya (44%).

Un dels elements vitals per Tarragona és el seu clúster químic, el més important del sud d'Europa i que concentra el 25% de l'activitat d'aquest sector de tot l'Estat. Segons estimacions de l'Associació d'Empreses Químiques de Tarragona (AEQT), el polígon químic genera fins a 40.000 llocs de treball i té una producció de 15.000 milions d'euros. A més, recordo que les nostres comarques generen més del 50% de l'energia de Catalunya.

Igualment, **Tarragona és el segon municipi capçalera d'àrea comercial de Catalunya**, amb un mercat potencial total només per darrere de Barcelona, gràcies tant a la despesa dels seus habitants com a l'efecte del turisme en la seva zona d'influència. El comerç de la ciutat presenta una oferta variada i d'alta qualitat.

És important destacar que **Tarragona és una ciutat** no només universitària **sinó del coneixement**. La Universitat Rovira i Virgili ofereix un catàleg amb 42 estudis de grau, 49 màsters universitaris i 30 programes de doctorat, que en conjunt cursen 14.400 estudiants. Es tracta d'una universitat clarament investigadora, amb línies de recerca amb una destacada visibilitat internacional i que diversos rànquings situen com la 3ª universitat de l'Estat Espanyol en impacte internacional normalitzat de la seva producció científica.

Josep Fèlix Ballesteros Casanova

Alcalde de Tarragona

“TARRAGONA 2017: L’OPORTUNITAT DE LA DÈCADA”

Una mostra del dinamisme de la nostra universitat tindrà lloc aquest mes juliol quan visitin Tarragona **sis premis Nobel de química i un premi Nobel d’Economia** per participar en un seminari titulat “Química per la vida”.

La ciutat és també seu d’instituts de recerca i centres de innovació en química, energia, arqueologia i prehistòria claus per a la recerca i transferència tecnològica del conjunt Catalunya.

L’any 2010 la URV va ser reconeguda com a Campus d’Excel·lència Internacional per part del Ministeri d’Educació amb l’agregació estratègica de la recerca científica de la Universitat i els Instituts esmentats, dels hospitals universitaris i de tot l’ampli sistema de centres tecnològics i parcs científics.

Les xifres són explícites, clares i contundents. Per això, parafrasejant la desapareguda estadista Indira Gandhi quan diu que “el món exigeix resultats, no expliquis als altres els dolors del part, mostra la criatura”, us he volgut oferir una radiografia de la nostra economia i societat.

Tarragona és, doncs, una ciutat dinàmica, proactiva, que avança amb pas ferm cap a una economia local basada en el coneixement i diversificada. **Som una ciutat per invertir, fer negocis i sobre tot per viure.** Uns motius que fan de Tarragona una destinació òptima per a la instal·lació d’empreses vinculades a la logística, la indústria, l’energia o el turisme.

Però a més de la contundència de les xifres, els convido a comparar la Tarragona de fa només 15 anys amb la ciutat actual. Tarragona s’ha transformat i continua evolucionant situant-se a l’alçada dels temps i de les exigències d’un món global. En aquests canvis ha estat decisiu:

- el paper que ha jugat la Universitat atraient talent i configurant una dinàmica xarxa de Centres de recerca;
- la incorporació dels barris més allunyats del centre al projecte de ciutat amb una nova planificació urbanística cohesionadora, equilibrada i sostenible;
- la proliferació d’entitats que dinamitzen la vida cultural i associativa;
- la recuperació del passat i les tradicions, i que com a mostra ens ha portat a ser Capital Catalana de la Cultura l’any 2012;
- la **declaració del patrimoni romà** de la ciutat l’any 2000 com a Patrimoni Universal ha esdevingut un motor turístic amb relació harmònica amb els altres sectors productius;

Josep Fèlix Ballesteros Casanova

Alcalde de Tarragona

“TARRAGONA 2017: L’OPORTUNITAT DE LA DÈCADA”

- **el creixement i diversificació del Port de Tarragona** apostant pel trànsit internacional de contenidors i el posicionament com a plataforma logística al Mediterrani. El port compta avui amb 48 línies regulars que el connecten amb més de 150 països de tot el món;
- la consolidació i creixement estratègic, amb alt component de coneixement i capital humà, del nostre sector industrial i la diversificació productiva que ha esdevingut clau en temps de crisi;
- l’arribada de l’AVE, encara que el voldríem al centre de la nostra ciutat, i la millora de la connectivitat –tant aèria, com terrestre i marítima– del nostre territori, a la que sumem l’expectativa de l’ampli i llargament esperat Corredor del Mediterrani.

Vull aprofitar l’ocasió per agrair a aquells de vosaltres amb els que vam treballar conjuntament en la plataforma “FERRMED”, que ens portà des del Manifest de Castelló a aconseguir l’acceptació i prioritjació del projecte de corredor mediterrani per part de les institucions comunitàries.

Em permetran que en aquest darrer punt relatiu a les infraestructures m’estengui una mica més. Vull aprofitar la meua intervenció per defensar la importància estratègica que per la competitivitat del nostre polígon petroquímic i pel Port, té l’execució del que nosaltres anomenem el “**tercer rail**”.

La connexió amb l’ample de via internacional del Port de Tarragona amb Castellbisbal, separats per una distància de poc més de 80 quilòmetres, és un element cabdal per millorar la competitivitat de les nostres empreses. Un element que de no ser executat en el curt termini pot fer perillar la nostra preeminent situació en el sector petroquímic al sud d’Europa.

Estic convençut que la iniciativa i inversions privades i la concurrència dels governs d’Espanya i Catalunya permetran fer-lo realitat. **Vivim una època d’enormes reptes**. Un d’aquests reptes és buscar la màxima eficiència i rendiment social i econòmic en les inversions en infraestructures, uns requisits que es donen en el projecte de “tercer rail”. Espero que la Ministra de Foment Ana Pastor així ho entengui.

- I finalment, la capitalitat comercial fent del comerç i de la restauració un eix vertebrador d’una concepció de ciutat habitable i mediterrània.

Per tots aquests motius i per la constatació de que moltes de les realitats de la Tarragona del present que us acabo d’esmentar no eren prou conegudes al país, a Espanya i a

Josep Fèlix Ballesteros Casanova
Alcalde de Tarragona

“TARRAGONA 2017: L’OPORTUNITAT DE LA DÈCADA”

Europa, vaig decidir presentar la nostra candidatura a albergar els Jocs del Mediterrani del 2017.

Ens trobem veritablement davant de l’oportunitat de la dècada? En aquest moment de crisi econòmica, “toca” organitzar uns Jocs del Mediterrani?

La resposta a aquestes preguntes no els hi donaré només en base a les meves opinions sobre un projecte al qual hem dedicat tant temps i energia en els darrers anys. **Ho faré recordant les paraules que em va dir el President Mas quan vàrem ser escollits seu del “jocs” en una recepció oficial: “estem davant d’una de les poques bones notícies que tindrà Catalunya en els propers anys, tot un repte pel país que hem de saber aprofitar”.**

Tarragona organitzarà els Jocs Mediterranis l’any 2017 després de ser escollida seu en un acte celebrat a Mersin (Turquia) amb els 25 països del Comitè Internacional. Es converteix així en **la tercera ciutat espanyola, després de Barcelona el 1955 i Almeria el 2005, que albergarà els Jocs Mediterranis.**

La ciutat de Tarragona compta a dia d’avui amb una gran part del seu projecte completament llest, complint amb totes les garanties del Comitè Internacional.

Oferim el programa esportiu més ampli de la història d’aquesta cita esportiva, amb 30 disciplines que es repartiran en 13 localitats. Dos dels esports -atletisme i natació- seran per a esportistes amb discapacitat. Dels altres 28, n’hi ha 25 d’olímpics i tres que no ho són.

La Família Mediterrània la composaran més de 6.000 persones, i es preveuen més de 50.000 pernотacions d’atletes i jutges de competició durant el jocs. L’audiència televisiva acumulada pot arribar a superar els 250 milions d’espectadors, més de la meitat de la població de l’àrea mediterrània. I l’assistència d’espectadors es calcula en 150.000, que traduït en pernотacions del turisme associat a l’esdeveniment serien més de 45.000.

Des de l’elecció com a seu, Tarragona treballa, juntament amb els seus ciutadans i voluntaris, per preparar les subseus on es disputaran competicions del 30 de juny al 9 de juliol de 2017.

Sens dubte uns factors claus en la designació de Tarragona van ser la planificada i rigorosa elaboració del nostre dossier de candidatura, així com també el prestigi

Josep Fèlix Ballesteros Casanova
Alcalde de Tarragona

“TARRAGONA 2017: L’OPORTUNITAT DE LA DÈCADA”

internacional que el nostre país ha assolit en l’organització de grans esdeveniments esportius d’ençà els Jocs Olímpics de Barcelona del 1992.

“Tarragona 2017” vol contribuir a mantenir aquest prestigi i respecte internacional, tasca que de realitzar-se amb èxit contribuirà al bon nom del Comitè Olímpic Espanyol, de l’esport del nostre país i augmentarà indirectament les possibilitats d’èxit de la candidatura olímpica de Madrid 2020 i Barcelona 2022.

La nostra ciutat es troba davant d’una oportunitat històrica per convertir-se en el centre d’atenció esportiu, social i empresarial de la Mediterrània abans i durant la celebració d’aquest important esdeveniment. **Tarragona i Catalunya disposaran d’una finestra immillorable per projectar-se arreu, especialment en l’àmbit mediterrani que està en un moment històric i econòmic determinant.**

Vivim temps difícils i una situació econòmica complexa. Tarragona té un element diferencial, una excusa magnífica que ben aprofitada pot ser una oportunitat inversora i generadora de riquesa i llocs de treball.

Paral·lelament, Tarragona es troba en un decidit **procés de transformació cap a un model de ciutat intel·ligent o smart city**, capaç de generar coneixement i fer un ús intensiu de les noves tecnologies que facilitin el creixement econòmic, en millorin la qualitat de vida i garanteixin un desenvolupament urbà sostenible i equilibrat. És el que hem anomenat **“Projecte TARRAGONA MEDITERRANEAN SMART OLYMPIC CITY”**. Un projecte que, en definitiva, ens permeti ser més eficients en l’ús dels recursos escassos tot mantenint la qualitat i cobertura dels serveis públics que com Ajuntament prestem.

Esdevenir una “ciutat més intel·ligent” implica executar projectes on la iniciativa pública i privada vagin de la mà.

Aquesta estratègia de transformació de la nostra ciutat té en la celebració dels “Jocs” un element catalitzador. **Com Alcalde de Tarragona la meva màxima aspiració és que els “Jocs del 2017” deixin a la meva ciutat un llegat intangible però molt valuós, una Tarragona que aposti per nous models de creixement urbà i de gestió de la ciutat més sostenibles, que responguin als reptes específics de la Mediterrània, i on el desenvolupament econòmic i el creixement de Tarragona no vagi associat a consumir els recursos naturals escassos.**

Josep Fèlix Ballesteros Casanova

Alcalde de Tarragona

“TARRAGONA 2017: L’OPORTUNITAT DE LA DÈCADA”

La necessària concertació publico-privada es beneficia de l’existència a la nostra d’àrea d’influència d’un fort sector industrial, compromès amb el territori i la seva ciutat, que vol participar del protagonisme dels jocs oferint solucions en l’àmbit de l’eficiència energètica, la mobilitat, l’aigua, la prevenció de la malaltia i la promoció de la vida saludable, o la construcció sostenible des del punt de vista mediambiental i econòmic.

En aquest sentit, vull mostrar la meva satisfacció perquè empreses del prestigi d’AGBAR, REPSOL, BASF, BAYER o DOW Chemical han signat o ho faran en els propers mesos acords de col·laboració amb l’Ajuntament de Tarragona per treballar en la recerca de solucions “intel·ligents” als reptes que com a ciutat Tarragona té plantejats.

La celebració dels Jocs obliga a construir determinades infraestructures que farem cercant solucions tecnològiques, eficients i sostenibles. Volem organitzar uns “jocs” adaptats a la situació econòmica actual: seran uns jocs austers però amb iniciatives pioneres i la recerca de nous models d’organització.

Mesurarem la sostenibilitat de les noves instal·lacions en termes de contenció de la despesa, però també en termes ambientals i sobretot en funció de la seva utilitat social per la ciutat després d’aquest esdeveniment.

Es construiran els equipaments esportius necessaris per acollir adequadament l’esdeveniment. Aquestes instal·lacions esdevindran un centre d’esport d’alt nivell a la vegada que millorarà les prestacions de servei esportiu al ciutadà amb nous espais de salut i benestar.

Està en estudi la idoneïtat de la construcció de la Vila Mediterrània, que facilitaria el creixement urbanístic de la ciutat de forma moderada. La capacitat de la Vila Mediterrània s’ha de complementar amb les zona de Port Aventura i el potencial del Port de Tarragona, adequat per a rebre grans creues i considerat com un dels ports europeus més moderns, segurs i còmodes.

El Jocs Mediterranis Tarragona 2017 requereixen d’una organització professional i específica per desenvolupar els projectes compromesos amb el comitè internacional. Les dates més significatives en el desenvolupament dels projectes i l’organització són les següents:

Any 2012, centrat en l’elaboració del Pla Director, l’eina bàsica de treball per identificar allò necessari pel correcte desenvolupament dels jocs.

Josep Fèlix Ballesteros Casanova
Alcalde de Tarragona

“TARRAGONA 2017: L’OPORTUNITAT DE LA DÈCADA”

Any 2013, centrarem el treball en la captació de voluntaris per tal de calibrar el grau d’implicació dels ciutadans i de iniciar el procés d’analitzar les necessitats concretes per a l’organització final. També serà l’any de concreció, disseny i licitació dels projectes constructius i equipaments més importants.

Any 2014 – 2015, es treballarà amb la construcció i adequació dels equipaments esportius i les infraestructures necessàries. També s’iniciaran els processos de formació de voluntaris.

Any 2016, s’organitzaran proves esportives per provar i validar les instal·lacions esportives i els conjunt de l’organització.

La Declaració dels Jocs de la Mediterrània del 2017 com a esdeveniment d’interès públic permetrà que aquelles empreses i corporacions que es beneficiïn d’importants beneficis i exempcions fiscals.

Els Jocs de la Mediterrània representen una oportunitat per tot l’Estat i per Catalunya. Estic segur que el Govern de la Generalitat i de l’Estat estaran a l’alçada des de la lleialtat institucional. L’interès i les visites a Tarragona d’empreses globals, de grans corporacions i inversors mediterranis en els darrers mesos ens confirmen l’oportunitat que avui us presentem aquí.

“Tarragona 2017” amb el teló de fons d’un Mediterrani amb majors oportunitats i riscos.

Si es confirmem les previsions de bona part dels analistes econòmics, les etapes més dures de la crisi econòmica mundial podrien estar superades el 2017, i Europa estaria de nou en el camí del creixement.

Volem aprofitar que Barcelona és la seu de la Unió per a la Mediterrània (UpM) per programar una agenda paral·lela d’activitats de promoció cultural, comercial, turística i econòmica que donin a conèixer la nostra ciutat i Catalunya en la ribera sud del Mediterrani. Així doncs volem anar **de la mà de Barcelona** en el nostre posicionament regional i global. Barcelona ha entès perfectament que es beneficiés que Tarragona jugui aquest paper i vull agrair la bona entesa que existeix amb l’Alcalde de Barcelona, Sr. Xavier Trias, en aquest sentit.

Un petit exemple d’aquesta agenda d’activitats tindrà lloc els propers dies 7 i 8 de novembre amb la celebració del **Fòrum Euromediterrani per l’Eficiència Energètica i**

Josep Fèlix Ballesteros Casanova

Alcalde de Tarragona

“TARRAGONA 2017: L’OPORTUNITAT DE LA DÈCADA”

les Smart Green Cities a Tarragona. Al llarg de dos dies volem debatre i aprofundir en la recerca de solucions tecnològiques, sostenibles i eficients per la gestió de les nostres ciutats, amb perspectiva mediterrània, i convidant a alguns dels experts internacionals més reputats. És el cas, per exemple, del professor nord-americà **Jeremy Rifkin**, assessor del president Obama i del president de la Comissió Europea, Durao Barroso, i un dels principals defensors d’un model de desenvolupament que no esgota les fonts d’energia fòssil i de la generació de llocs de treball vinculats a l’economia verda i les fonts d’energia renovables. Esperem aquest espai de reflexió i debat esdevingui un fòrum permanent, de qualitat i rigorós que aplegui institucions, empreses i centres de recerca.

El Mediterrani ha esdevingut una de les regions del món més dinàmiques, i ningú dubta que en els propers anys ocuparà el lloc que li correspon en el mercat i en l’economia mundials, amb esperances i algunes incerteses derivades de la “primavera àrab”. Sens dubte un dels principals factors que expliquen el seu dinamisme ve donat pel fet que és una regió habitada per més de 450 milions de persones, moltes d’elles joves, i que està vivint grans canvis polítics.

En paraules del professor i expert del Real Institut Elcano, Haizam Amirah, l’actual context econòmic de dificultats per a l’economia espanyola i la posició internacional del nostre país, assumir un paper de lideratge en la política euromediterrània pot ser vital per enganxar de nou a Espanya al cor de la UE i per recuperar pes internacional. El 1995 el govern de Felipe González va tenir un paper central en el disseny i llançament del Procés de Barcelona, la iniciativa més ambiciosa i millor articulada fins el moment per construir una regió euromediterrània més pròspera i estable.

Com deia fa pocs dies el president del Parlament europeu, Martin Schultz, en el transcurs d’una visita a Barcelona: La ribera sud del mediterrani representa una regió amb moltíssimes oportunitats i que al llarg del 2011 ha iniciat un canvi profund en la relació entre els Estats i les seves societats. No podem cometre l’error de felicitar-nos per l’èxit dels processos democràtics iniciats amb la “primavera àrab” i no fer una aposta decidida des d’Europa i Espanya pel desenvolupament social i econòmic del nord d’Àfrica. Contribuir a l’èxit d’aquestes transicions polítiques portarà grans oportunitats per les economies europees – més encara per l’economia espanyola i catalana per la seva major vinculació als països àrabs. No podem oblidar, com he dit anteriorment, que en aquesta regió hi viuen més de 450 milions de persones.

“Tarragona 2017” és doncs una oportunitat estratègica, tant per l’Estat com per Catalunya, per posicionar-se des de la diplomàcia olímpica, l’esport i les relacions entre societats civils afirmant la governabilitat democràtica i l’estabilitat al sud del mediterrani.

Josep Fèlix Ballesteros Casanova

Alcalde de Tarragona

“TARRAGONA 2017: L’OPORTUNITAT DE LA DÈCADA”

Volem i podem contribuir a fer realitat unes relacions més amistoses i pacífiques en una regió massa temps convulsa.

Sabem que tots els focus del món estaran fixats en el Mediterrani, i pensem que l’anomenada paradiplomàcia multinivell, local i corporativa amb la ribera sud, serà un motor indiscutible també del nostre creixement i internacionalització.

Els convido a participar activament del nostre somni. Els convido a fer realitat un llegat que no només beneficiarà a Tarragona sinó al conjunt del país. La connexió entre empreses catalanes i els països del nord d’Àfrica és una oportunitat que cal aprofitar.

Aquesta és la Tarragona que governo.

Aquesta és Tarragona, amb les seves fortaleses i amb perspectives de futur.

Aquesta és la Tarragona que es troba davant d’una oportunitat única a la dècada.

És la Tarragona que vol anar més enllà i ho vol fer amb vostès..... amb tothom que s’hi vulgui sumar a un projecte engrescador que en els moments que vivim té més sentit que mai perquè necessitem positivisme realista i visió de futur.

Alguns podeu pensar que sóc un alcalde excessivament optimista. Potser sí, segurament perquè estic convençut que només les actituds contemplatives i pessimistes podrien posar fre a la nostra creativitat. Tinc ben clar que Tarragona afronta reptes pels quals ha estat preparant-se durant molt de temps i volem tirar endavant.

Tenim decisió, ambició col·lectiva i ganes de fer-ho bé. Els convido a sumar-s’hi.

Moltíssimes gràcies.

